

Tisková informace k filmu

S TVÁŘÍ ANDĚLA

KRÁTKÁ SYNOPSE

Proč nás tolik fascinují vraždy? Inspirovaný vraždou britské studentky Meredith Kercherové, snímek S TVÁŘÍ ANDĚLA proniká hluboko za obscénní titulky periodik. Zároveň se snaží prozkoumat, proč je veřejnost tak posedlá násilím, ať už smyšleným či skutečným, a jakou roli v tom hrají média.

DLOUHÁ SYNOPSE

Thomas Lang (Daniel Brühl) je filmový režisér, který dostane příležitost zadaptovat pro film knihu americké novinářky Simone Fordové (Kate Beckinsaleová). Fordová se ve své knize zabývá kontroverzním soudním procesem s Jessicou Fullerovou, americkou studentkou, obviněnou z vraždy své spolubydlící Elizabeth Pryceové. Simone vezme Thomase s sebou do Sieny, aby se s případem blíže seznámil. Ale mediální šílenství, které případ provází, Thomase zneklidní.

Poté, co navštíví místo činu, začne pochybovat nejen o motivech lidí kolem sebe, počínaje filmovými investory a lidmi od tisku, ale i svými vlastními. Thomas žije odděleně od své manželky i dcery a pomalu se utápí v osobních problémech. Zachrání ho přátelství s mladou, bezelstnou britskou studentkou, Melanií (Cara Delevingneová). Díky Melanii si začne uvědomovat, že nechce točit film o násilí a vině, ale o lásce a nevinosti. Chce natočit film, který bude oběť ctít a soustředí se na lásku, život a štěstí, které jí byly odepřeny.

ČÁST PRVNÍ: PROHLÁŠENÍ

Ačkoliv je tento film do značné míry inspirován skutečnými událostmi doposud nevyřešené vraždy britské studentky Meredith Kercherové, ke které došlo v Perugii v listopadu 2007, film Michaela Winterbottoma S TVÁŘÍ ANDĚLA není v žádném případě kriminálním příběhem nebo rekonstrukcí kriminálního případu. Nezabývá se vinou; je to pokus vyrovnat se s dozvuky tak šokujícího násilného činu.

Je to příběh, který zmiňuje příběhy ostatních. Příběhy rodin a lidí, jež přišli o milovaného člověka, který buď zemřel anebo je celoživotně "ocejchován" špatnou pověstí. Příběhy z médií a další události, které se na takovou tragédii nabalují: příběhy, které soudí, které vyjadřují pochopení nebo hypotézy, příběhy, které tvrdí, že znají pravdu. Příběhy o nás: o lidech, kteří si zvykli vídat násilí jako nekonečný televizní seriál v médiích, v literatuře, ve filmu, na divadle i v hudbě.

Ale ze všeho nejvíc to je film, který se snaží odvyprávět příběh, na který by se nemělo zapomenout. Příběh oběti.

ČÁST DRUHÁ: KNIHA „ANGEL FACE”

Stejně jako většina z nás, i Michael Winterbottom byl zděšen prvními zprávami o událostech z 1. listopadu 2007, kdy bylo italskou policií nalezeno tělo 21-leté britské studentky Meredith Kercherové. A jako každý rodič si mohl jen představit hrůzu ze ztráty dítěte, které mělo celý život ještě před sebou. Slova Arline, zoufalé matky Meredith Kercherové, se ho hluboce dotkla: “Je to hrozný šok, pošlete své dítě do světa a ono už se nikdy nevrátí.”

Ve zprávách z Perugie se během několika dní namísto Meredith začala objevovat tvář jiné dívky. Z oběti se pozornost rychle obrátila k jedné z obviněných: Amandě Knoxové, dvacetileté Američance, která po další dva roky ovládala titulní stránky novin. Nejenže byl případ neobvyklý svou délkou, byl také kontroverzní; když byli v prosinci 2009 Knoxová a její tehdejší přítel Raffaele Sollecito obviněni z trestného činu a uvěznění, nedošlo nejen ke konsensu o jejich vině, ale nedošlo ani ke shodě, pokud jde o spáchaný trestný čin. Byl to Rudy Guede? Spáchal čin sám? Byli to všichni tři? Nebo jen Knoxová a Sollecito, jak Guede jednou uvedl ve svém svědectví? A bez ohledu na míru zavinění, jaký byl motiv?

Když Winterbottom viděl, jak se tento tragický příběh odehrává v médiích, začal přemýšlet, co tuto událost drželo v povědomí veřejnosti. Jako filmaře se jeho pozornost často ubírala k naléhavým příběhům, o nichž se vypravovalo široko daleko. Do povědomí veřejnosti vstoupil zejména se svým uznávaným dokumentárním dramatem *Cesta na Guantánamo* z roku 2006, který vypovídal o uvěznění tří britských muslimů (The Tipton Three) podle amerických teroristických zákonů. Winterbottom se chtěl dozvědět více o případu Meredith Kercherové, přečetl si tedy první z mnoha knih vydaných na toto téma: *Angel Face* z pera Barbie Latza Nadeauové.

Koproducent Josh Hyams vysvětluje: “Kniha Barbie byla jednou z prvních knih o tomto případu. Když se Michael rozhodl, že se na toto téma zaměří, o soudním procesu se již hodně informovalo v médiích. Michaela ale zajímal především život, který se odehrával na okraji tohoto případu; počínaje rodinami a reportéry, kteří přijeli do Perugie, aby o případu podávali zprávy. V hotelech a barech často navštěvovaných novináři mezitím vznikla subkultura, která nějakým způsobem odrážela společenský život studentů, o kterých psali.”

Winterbottom říká: “Výchozím bodem pro mě byla otázka, proč případy jako tento přitahují pozornost veřejnosti? A případ Meredith Kercherové byl extrémním příkladem. Myslím, že bylo vydáno více než deset knih o této kauze, samozřejmě nekonečné množství novinových článků a televizního zpravodajství; televizní a dokumentární filmy. Toto je extrémní verze, ale svým způsobem to je jen extrémní verze toho, co se obecně děje. Lidé tráví spoustu času sledováním nebo čtením zpráv o trestné činnosti. Konkrétně násilné kriminalitě a ještě víc o sexuálně motivované trestné činnosti. Takže mě napadlo udělat film podle Barbini knihy, který by se zamýšlel nad tím, proč všichni trávíme tolik času čtením o zločinech, a jedna z

postav by byla inspirována Barbie.”

Winterbottom a jeho produkční partnerka Melissa Parmenterová, okamžitě získali práva ke knize a režisérskou první zastávkou se stal Řím, kde se setkal s autorkou knihy, Američankou, která přesídlila do Itálie. To bylo v zimě 2011, v té době Knoxová a Sollecito podali své odvolání.

“Řekl bych,” poznamenává Winterbottom, “že výchozím bodem pro film byl vlastně svět, se kterým jsem se tam setkal - svět kolem vyšetřování a soudního řízení. Zejména novináři, kteří o něm informovali.”

Nadeauová si byla vědoma toho, že to nebyl obyčejný případ. Jedním z výsledků mnoha škrtů, kterými žurnalistika utrpěla od dob finanční krize v roce 2008 (v kombinaci se vzestupem blogů a konkurenčního online zpravodajství), bylo to, že noviny musely zrušit své zahraniční zpravodajské pobočky. Důsledkem toho se Nadeauová stala jednou z hrstky novinářů, kteří o soudním procesu informovali. “Stala se z toho mediální show,” vzpomíná. “Bylo nás tam na místě pouze šest. Dívali jsme se kolem sebe a nechápali jsme: ‘Co se to tady děje?’ I pro nás to bylo velmi zvláštní.”

Souhlasí s Winterbottomovým postřehem, že si novináři vytvořili svůj vlastní intimní svět. “Obecně platí, když novinář podává zpravodajství o případu, ponoří se do toho, napíše svůj příběh a pak odejde,” říká. “Ale v tomto případě to trvalo tak dlouho. Soudní proces trval více než rok. Soudní stání se konala pouze dvakrát týdně, takže všechno bylo zpomalené. Což nám umožnilo důkladně si případ prostudovat a lépe poznat naše zdroje. Nesbírali jsme jen prohlášení. Měli jsme spoustu času, abychom opravdu rozvíjeli vztahy s našimi zdroji.”

“My novináři (kteří jsme opravdu bezohlední a často se snažíme k příběhu dostat jako první) jsme se v tomto příběhu stali skoro rodinou, která byla jedinečná v jakémkoliv týmu reportérů kdekoliv na světě. Jsme také lidé. Spojili jsme své síly, abychom podávali zpravodajství o příběhu, který byl opravdu těžký a dávali jsme pozor jeden na druhého, i když jsme si navzájem konkurovali.”

Avšak to, co na Nadeauovou zapůsobilo nejvíc, byl režisérův zájem uchopit příběh citlivě a s respektem. “Když jsem se s Michaellem setkala poprvé,” vzpomíná, “byl velkým zastáncem spravedlnosti a stál na straně oběti. Chtěl mít jistotu, že se příběh Meredith Kercherové v tomto filmu neztratí. Podrobnosti tohoto případu se staly pro Michaela odrazovým můstkem a inspirací. Chtěl odvyprávět širší příběh a použít ty strašné detaily jen na pozadí, hlavní postavy by na tragické události pouze reagovaly. Samotná tragédie by se nikdy nestala nástrojem k odvyprávění příběhu.”

Nadeauová souhlasí s tím, že se jedná o příběh, který nabral na lavinovém efektu ve velmi krátkém čase. “Vražda Meredith Kercherové v roce 2007 byla opravdu jedna z nejbrutálnějších vražd, které se kdy v Itálii

staly,” říká. “Mladá žena, která studovala v zahraničí, byla podle všeho zabita dvěma studenty. Případ nedával smysl, ani nenabízel jasné odpovědi. Ale jedna z věcí udělala tento případ přesvědčivý, byla jí skutečnost, že právníci, soudci, všichni lidé v tomto malém městečku v Umbrii, se také stali součástí tohoto příběhu.”

“Ve standardním případě vraždy se obvykle počítá s vraždou, obětí, vražednou zbraní a podezřelými. Ale v této konkrétní kauze se do příběhu zapojili novináři i rodiny zúčastněných. A tak se to vymklo z rukou.”

ČÁST TŘETÍ: PSANÍ SCÉNÁŘE

Po prvním setkání s Nadeauovou zavolal Winterbottom scénáristovi Paulu Viragho, aby mu pomohl zpracovat jeho myšlenky do realizovatelného scénáře. “Michael si už udělal menší průzkum,” vzpomíná Viragh, “a bylo celkem jasné, co se s případem dělo: dostal se na slepou kolej. Nikdo nemohl opravdu zjistit, kdo byl za zločin zodpovědný. My jsme se k tomu dostali v době, kdy se všechno zkomplikovalo, což zároveň přitahovalo novináře.”

“Jako herec jsem se v průběhu let podílel na mnoha zdramatizovaných rekonstrukcích zločinů. Pracoval jsem na policejních seriálech a z úcty k rodině Kerchererových jsem tohle dělat nechtěl. Takže jsem si o tom potřeboval s Michaellem nejdříve promluvit a zamyslet se nad tím, proč jsme všichni tak fascinováni zločinem. Naše původní rozhovory se týkaly otázky, co se snažíme filmem říci a předmětem našich rozhovorů byly věci jako: ‘Jak se lidé vyrovnávají s extrémní tragédií?’ V tomto případě velmi brutální. A vražda je asi nejhorší druh tragédie, protože je to proti zákonům přírody a člověka.”

Viraghovým prvním tvůrčím rozhodnutím bylo zaměřit se na mediální bouři a na jednotlivé novináře, kteří se případem zabývali na týdenní bázi. Vzpomíná: “Myslím si, že Michael měl velký zájem zaměřit se na novináře a na to, jak s případem naložili. Než na případ samotný, soustředili jsme se na lidi zapojené do tohoto případu. Při tom jsme sledovali novináře. Je to fascinující skupina lidí, jedná se hlavně o exulanty - anglicky mluvící, ale žijící v Itálii. Délka soudního procesu znamenala, že spolu všichni strávili tři roky života. Každý víkend od čtvrtka do neděle, celé tři roky informovali o této kauze. Případ měl mezinárodní pozornost, takže se stali menšími celebritami. Při pohledu na ně, jsme začali chápat, jak se tento příběh dostával do světa a také důvod, proč jsou lidé tolik fascinováni tím, co se kolem něj děje.”

To však byl jen začátek. Viragh podotýká: “Oba jsme se na to podívali a řekli si: ‘No, je to všechno velmi hezké, ale co vlastně děláme? Jaká je naše úloha v procesu?’ Michael vždy trval na tom, abychom od případu trochu ustoupili. Vzhledem k tomu, že jsme kauzu nesledovali přímo (což od nás většina lidí očekávala) pozorovali jsme, jak o věci pojednávali lidé, kteří se případem zabývali. Zároveň jsme se zaměřili na to, jak odvyprávět příběh lidí, kteří ho vyprávěli ve skutečnosti.”

Použití metafikce v umění není nic nového. V Hamletovi William Shakespeare používá myšlenku hry ve hře, když Hamlet zinscenuje drama a pokusí se vyprovokovat muže, o kterém je přesvědčený, že zabil jeho otce. A ve Winterbottomově tvorbě se také najdou filmy, které používají metafikci, jako např. *Tristram Shandy*, *Nonstop párty* a *The Trip/The Trip to Italy*. Utváří svůj vlastní podžánr, zabývají se myšlenkami o pravosti a realitě, aby se dosáhlo širší a emocionální pravdy.

Viragh podotýká: “Potřebovali jsme najít způsob, jak se přenést přes skutečnost, že soudní proces trvá tak dlouho. Chtěli jsme se pohybovat v čase tam a zpět. Zarazil nás fakt, že nikdo nikdy nezmínil Meredith, všichni mluvili jen o Amandě Knoxové. Jako by bylo příliš těžké dívat se na samotnou tragédii. Tak jsme pozorovali, jak jiní lidé pohlíželi na věc a přivedlo nás to k otázce, co jsme vlastně dělali my sami. “Chtěli jsme udělat něco uctivého. Film, který by se zabýval touto tragédií s úctou.”

Winterbottom souhlasí, že idea namířit kameru na sebe samé, nebyla riskantním rozhodnutím. “Abych byl upřímný,” říká, “finální verze scénáře se příliš nelišila od původní myšlenky. Měla pokrýt práci novinářů, kteří o případu informovali a samotné vyšetřování. Ale poměrně brzy jsme věděli, že ústřední postava by neměla být novinářka založená na Barbie, ale režisér, který se zajímá o natočení filmu o Barbie. Tyto příběhové hranice tam byly od začátku.”

Časové rozpětí scénáře pokrývalo období obhajoby. “Náš film není to o tom, co kdo udělal,” říká režisér. “Není to o samotném aktu zabíjení. Myslím, že to o tom, proč jsme násilím fascinováni - co je na něm přitažlivé? Spíše než se s tím vypořádat prostřednictvím skutečného nebo fiktivního případu, jsme si kladli otázky: Jaké to je být rodičem někoho, kdo byl zabit? Jaké to je být rodičem někoho, koho obvinili z vraždy? Jaké to je být těmito lidmi - to vše je zprostředkováno s odstupem naším hlavním hrdinou, který má své vlastní krize, ale na normální úrovni.”

Aby vytvořili určitý odstup mezi filmovým záměrem a realitou případu, Winterbottom a Viragh upozadili soudní proces, změnili jména postav a namísto do Perugie umístili příběh do středověkého města Siena. Nicméně fakta a chronologie událostí zůstaly věrné předloze.

I přes tak experimentální přístup se Viragh domnívá, že je podstatné, že se zaměřili na lidi, kteří o těchto událostech vypráví. V televizi a ve filmu je s vraždami a s násilím nakládáno poměrně lehkovážně. Michael je přesvědčený, že všichni bereme tento stav na lehkou váhu. Spousta scén, které jsme dali do filmu, znázorňuje situace, které jsme sami zažili, když jsme získávali řešerše, situace, ve kterých se odráží morální dilemata, jimž jsme v minulosti čelili.

“Osobně se domnívám, že pokud děláte film o tak tragické, skutečné události, musíte mu dodat na reálnosti. Je mu třeba dodat trochu reality. Konečný snímek může mít některé fantastické prvky a soudní proces může

být zbeletrizovaný, ale zdroj zůstává skutečný.”

Nadeauová rychle pochopila, o co se filmaři snažili. Samotná kniha se netýká pouze kriminálního případu, ale jaký má tato kauza dopad v různých kulturách. Italům se zdála obžalovaná Američanka arogantní a nezdvořilá. Američanům, kteří četli zprávy z druhé ruky, připadal italský soudní systém znepokojivě chaotický.

Nadeauová říká: “Myslím, že je důležité, aby si každý, kdo bude tento film sledovat, uvědomil, že velké případy mají vlastní subkulturu - mnohem více se děje v zákulisí, než co se objevuje v titulcích novin. Lidé, kteří podávají zprávy, mají své vlastní životy a příběhy. Také máme rodiče, většina z nás má děti, prožíváme vlastní každodenní zápasy.”

ČÁST ČTVRTÁ: POSTAVY

Jakmile se shodli na přístupu k dané látce, Winterbottom a Viragh potřebovali najít hlavního protagonistu. Viragh říká: “Michael i já máme děti a myslím, že každý, kdo má dítě, musí pochopit, jak strašnou noční můrou si rodina Kercherových prošla. A to platí pro všechny velké tragédie; je velmi obtížné se s nimi vyrovnat. Takže jsme chtěli doprostřed toho všeho umístit člověka, který má rodinu, je empatický, a proto má morální dilema.”

Pro Winterbottoma bylo důležité, aby byl tak velký příběh zredukován na to nejdůležitější. I když byl skutečný příběh přetížen postavami “většími než život sám” (jako např. prokurátorem Giulianem Migninim, který nařkl obžalované ze satanismu kvůli halloweenskému oblečení nalezenému na místě činu), finální scénář byl mnohem intimnější.

“V našem filmu jsou ve skutečnosti jen čtyři hlavní postavy,” říká Winterbottom. “Máte tu Thomase, který je filmový režisér; novinářku Simone; Edoarda, tajemného blogera a mladou studentku Melanie.”

• THOMAS (Daniel Brühl)

I když je Thomas filmový režisér, Winterbottom rychle popírá jakákoliv autobiografická spojení a dodává: “Zprvé, je asi o 20 let mladší než já.” Viragh poznamenává, že bylo důležité, aby byl Thomas mužem po třicítce: “Chtěli jsme člověka určitého věku. Kdyby byl starší, tolik by se do toho nezapojil. Kdyby byl mladší, nešlo by mu o tolik, neměl by co ztratit.”

Winterbottom říká: “Je zřejmé, že je Němec. Přišel do Británie a jako velmi mladý natočil jeden úspěšný film (film noir). To bylo asi před osmi nebo devíti lety. Po tomto úspěchu se přestěhoval do Ameriky společně se svou ženou, která byla hvězdou tohoto filmu a narodila se jim dcera jménem Bea (v našem příběhu je jí devět let). V Americe pak následovalo několik neúspěchů a poslední čtyři roky nenatočil nic.

“Mezitím se z jeho ženy stala hvězda v televizním seriálu. Nyní žije se svým hereckým kolegou, který v seriálu ztvárnil jejího manžela a staví se do role otce Thomasovy dcery. Žijí odloučeně již pár let, navíc Thomas nemá žádnou práci, takže je v krizi. Pak je mu nabídnuta možnost vrátit se do Evropy a pracovat s producentem, který produkoval jeho první a jediný úspěšný film. Takže se najednou ocitne v Itálii a točí zde film o této vraždě.”

Brühl obdivoval Winterbottomovu filmovou práci z dálky. Zmínil se o tom režisérovi občasnému produkčnímu partnerovi Andrew Eatonovi během natáčení snímku *Rivalové*, ve kterém si zahrál Nikiho Laudu. “Andrew mi pomohl, protože produkoval film *Rivalové* a o Michaelovi mi hodně řekl, když jsme ten film točili. Jejich dlouhá spolupráce na mě udělala dojem. Mnohokrát jsem Andrewovi říkal, že jsem Michaelovým fanouškem, a že by bylo skvělé s ním jednoho dne spolupracovat. Překvapivě se tak stalo rychleji, než jsem čekal.”

Herec přiznává, že měl smíšené pocity, když ho Winterbottom poprvé oslovil. “Bylo to trochu zvláštní,” říká. “Stejně jako postava ve filmu, i mně samotnému se nelíbilo, že jsem o tento případ projevil zájem, a že přitahoval mou pozornost. Přesto jsem si scénář přečetl a hned jsem si uvědomil, že to vlastně o této kauze vůbec není - je to příběh sám o sobě.”

Brühl se také režiséra zeptal na případný přesah mezi jeho osobou a hlavní postavou ve filmu. “Vždycky jsem si myslel, že jsem Michaelovo alter ego, ale odmítl to,” říká. “Ale myslím, že na tom něco pravdy je - alespoň z 20ti nebo 30ti procent. Nakonec se ta postava stala kombinací Michaela a scénáristy Paula Viragha. Takže jsem se snažil o Michaelovi co nejvíc dozvědět. Položil jsem mu spoustu otázek o jeho životě, o tom, jaké to je být režisérem.”

“Pracuji ve filmovém průmyslu 17 let,” dodává, “stejně jako Thomas i já jsem prošel podobnými procesy. I když nejsem režisér (naštěstí jsem jen herec) může to někdy být docela těžké a komplikované. Takže jsem se dokázal vcítit do této postavy a porozumět jeho životním zápasům, kdy se snaží srovnat svůj osobní život a po několika neúspěších se postavit znovu na nohy. Chce odvyprávět příběh, který za to stojí, ale trápí se při tom. Bylo v tom něco, co jsem chápal a co se mi líbilo.”

- SIMONE (Kate Beckinsaleová)

V souladu s tématy filmu, kdy se fakta stírají s fikcí, postava Simone, i když fiktivní, sdílí mnoho vlastností s Barbie Latza Nadeauovou, což vedlo herečku Kate Beckinsaleovou k postřehu: “Musel to pro ni být velmi zvláštní pocit: hraje mě vlastně tato osoba nebo ne?”

Simone bude Thomase doprovázet na podivné cestě, na kterou se vydá. Beckinsaleová říká: “Simone je

novinářka, která napsala knihu. Thomas k ní zakoupil práva s cílem natočit podle ní film. Hodně do té knihy investovala a samozřejmě, protože to je její kniha, jí záleží na tom, aby konečný výsledek stál za to. Zároveň je velmi posedlá případem, kterým se její kniha zabývá. Opravdu se pro Thomase stává jakousi vstupenkou do tohoto světa a stává se jeho průvodcem. Žije v Itálii už dlouhou dobu, mluví plynule italsky, má všechny potřebné konexe a tak ho provede.”

“Není to typický druh filmového vztahu,” pokračuje. “Zpočátku se vůbec neznají, a když se potkají, Thomas prochází složitou fází svého života. Simone pravděpodobně sama zažila něco podobného, ale ona už je o trochu dál, je schopná se s tím vyrovnat jinak. Stává se mu průvodcem, co se týče samotného soudního procesu, ale i jeho poradcem v emocionálních záležitostech. Je v této fázi svého života ztracený a neví, jak se z toho dostat.”

Během příprav na svou roli šla Beckinsaleová přímo ke zdroji. “Je to divné,” říká, “protože i když tato postava není nutně Barbie, stejně jako je moje postava Danielovým průvodcem, byla Barbie průvodcem mým. Byla mi k dispozici předtím, než jsem přijela do Itálie. Byla nesmírně velkorysá. Vyměnily jsme si spoustu emailů o všem možném včetně toho, jak se oblékala, když šla k soudnímu přelíčení, nebo jaký měla pocit z klíčových hráčů v dané věci. Bylo skvělé mít tu možnost jít rovnou k ní a zeptat se na tyto otázky a netápat, dostat definitivní odpověď.”

Během příprav na tuto roli byla Beckinsaleová překvapená, kolik mají s Nadeauovou společného. “Již dříve jsem hrála novinářku. Pamatuji si, že mě opravdu zarazilo, jak jsou si podobné tlaky vyvíjené na novináře a na lidi ve filmovém průmyslu. Je to dost odborná práce. Musíte být připraveni v co nejkratší době všeho nechat a následovat příležitost. Máte tendenci stýkat se s lidmi, kteří jsou zapálení pro stejnou věc jako vy a to zasahuje do vašeho osobního života.”

Nadeauová vzpomíná: “Když jsme poprvé diskutovaly o případu, Kate nás nazvala cikány. Jakmile žijete mimo svou domovskou zemi více jak pár let, už nikam nepatříte. Myslím si, že dělá opravdu skvělou práci, když se to snaží ztvárnit.”

Beckinsaleová udělala na Nadeauovou velký dojem svou inteligencí a přirozenou zvědavostí. “Vyměnily jsme si velice zajímavé emaily,” vzpomíná, “nakonec jsem jí dala přezdívku ‘e-terapie’. Ptala se mě na všechno možné. Jako novinářka jsem byla zvyklá, že já jsem tím, kdo klade otázky, nikoliv naopak. Posílala mi seznamy a seznamy otázek, a pak další otázky navazující na mé odpovědi. Nás novinářů se nikdo na nic neptá, takže pro mě bylo velmi zajímavé zpracovávat některé detaily.”

Jaké otázky? “Ty velmi důležité, jako ‘Jak se vás to nemůže emocionálně dotknout, když slyšíte o důkazech a o bodné ráně na krku mladé dívky?’ Snažila jsem se jí pomoci, aby pochopila, co práce novináře obnáší.

Musíme si nasadit masku objektivitu, i když máme svůj vlastní subjektivní pohled na věc. Nesmíme reagovat ani na ten nejhorší detail, protože to není naše práce. Můžeme o nich pouze podávat zprávy. Takže jsme si vyměnily další emaily. Byla velmi, velmi zvědavá.“

Poté, co Nadeauová viděla hotový film, byla výsledkem ohromená. “Kate se snažila vykreslit novináře tak, jak by měli být zobrazeni,” říká. “A možná si takto novináře nikdy dříve nepředstavovala.”

- EDOARDO (Valerio Mastandrea)

Edoardo v mnoha ohledech odráží temnou stránku naší posedlosti zločinem a přáním hrát si na amatérského detektiva. Spisovatel, blogger a příležitostný pronajímatel, který ubytovává studenty, Edoardo, je šedou eminencí, jehož prohlášení, že zná o případu ‘pravdu’, Thomase znejistí.

Paul Viragh říká: “Řekněme to takhle, setkali jsme se s mnoha zajímavými lidmi a Edoardo je jejich zosobněním. Všichni měli svou vlastní teorii, kterou si razili, až se rozdělili do dvou táborů, na zastánce - viny a nevinu. Nemělo to tolik co do činění se samotným případem jako s rozhodnutím, na kterou stranu se přidat. Vždy se najde osoba, která se domnívá, že právě ona má všechny informace, jakkoliv jsou malé. Stačí si jen přečíst pár blogů na internetu.

“Lidé potřebují mít pocit, že mají svůj názor, že jsou informováni. Zajímavá věc na konspiračních teoriích je, že v moderní době jsou informace tak rozšířené, že je těžké dobrat se pravdy. Když jsme napsali první verzi scénáře, byla tam postava s názory, které byly trochu mimo normál a pro Thomase představovaly výzvu, bez ohledu na to, zda jsou pravdivé nebo ne. V situaci, kdy jste v krizi, se mohou najít lidé, kteří vás spasí, ale i lidé, kteří udělají pravý opak.”

- MELANIE (Cara Delevingneová)

Modelka Cara Delevingneová se ve svém celovečerním debutu představí v roli Melanie, mladé ženy, která studuje v Sieně a je jedinou, skutečně fiktivní postavou v tomto příběhu, který je jinak silně zakořeněn v realitě. Delevingneová instinktivně navázala na Winterbottomovu motivaci, aby byl příběh založen na mezilidských vztazích, s Thomasem v jejich epicentru. “V životě potkáte různé lidi,” říká. “Někteří vás ovlivní v dobrém, jiní naopak. Ale musíte to všechno zpracovat a poučit se z toho. Zdá se mi, že se Thomas snaží o něco, na co ve skutečnosti ještě není připraven a lidé, které potkává, mu pomáhají, aby si to uvědomil.”

“Melanie vstupuje na scénu asi v polovině příběhu, kdy Thomas dosáhne pekla. Uvízne ve vyježděných kolejkách a náhodou natrefí na Melanii, když hledá průvodce. Melanie se mu stane někým, kdo ho bezelstně vede na cestě za poznáním. Thomas se v průběhu filmu stále více dozvídá o trestném činu, ale nakonec zjistí mnohem více o sobě samém.”

Na rozdíl od vztahu se Simone, který je stejně intenzivní, Thomasova fascinace Melanií pramení z její otevřenosti a upřímnosti. “Je to opravdu krásné přátelství,” říká Delevingneová. “Jejich vztah je nevinný. Je tam i láska, ale pouze platonická, což je velmi milé. Zpočátku si Melanie není vědoma, jaký má na něj vliv a myslím si, že si to neuvědomuje ani on. Prostě mu je s ní dobře a následuje ji.”

Pro Winterbottoma postava Melanie představuje emocionální jádro filmu. “Svým způsobem,” říká, “Melanie představuje jistou paralelu k tomu, co se děje kolem. Je studentka, stejně jako dívka, která byla zavražděna, nebo dívka, která stojí před soudem, obě se vydaly na cestu v domnění, že se budou mít skvěle a místo toho se stalo něco, co zničilo jejich životy. Takže Melanie pro Thomase ztělesňuje mládí, optimismus, naději a život - má ještě všechno před sebou. Má svobodného ducha, který mu připomíná všechny pozitivní věci v životě. Není v tom nic sexuálního, je to něco jako vztah otce s dcerou.”

Daniel Brühl potvrzuje: “Melanie je Thomasovou múzou,” říká, “nevinná, krásná mladá žena, která má velmi pozitivní energii. Podařilo se jí ho vytáhnout z krize, kterou ve svém životě prochází, a to jak z komplikovaného vztahu s ex-manželkou, tak z problémů s vývojem a přípravami jeho filmu. Ona pro něj představuje světlo a naději.”

ČÁST PÁTÁ: NATÁČENÍ V ITÁLII

Od svého celovečerního debutu v roce 1995 se Michael Winterbottom v mnohém zdokonalil a vytvořil si svůj vlastní specifický styl natáčení, což bylo pro mnoho členů jeho hereckého ansámblu překvapením. Kate Beckinsaleová, pro kterou nejsou nízkorozpočtové filmy ničím novým, připomíná, že “předtím, než jsem na filmu začala pracovat, mi Michael poslal docela podrobný email o tom, v čem se jeho natáčení liší od ostatních.” Tím měl režisér na mysli, že nerad omezuje kameru. Často pracuje s minimálním filmovým štábem.

Brühl říká: “Michael neříká akce a neříká stop, takže kamera jede v podstatě po celou dobu. Což je dobře, protože pak se dostanete do bodu, kdy opravdu zapomenete, kde jste. Dosáhnete jedinečných, autentických momentů. Překvapujete sami sebe, protože skáчете do scény a mimo ni a někdy uděláte něco zcela nečekaného a improvizovaného.”

Delevingneová potvrzuje, že Winterbottom přistupuje k fikci s bystrým okem dokumentaristy. “Jde o to, že je tento film tak reálný,” podotýká. “Michael svým režijním stylem usiluje o určitý druh naturalismu, nestojí o stylizované “herectví”. To je důvod, proč nechá kameru jen tak jet a požádá vás, aby jste improvizovali. Jde mu o zachycení určitého okamžiku, i když to trvá dlouho. Hledá určitou věc a je připraven na ni čekat. Jakmile ji má, pozná to. Celou dobu přesně ví, co dělá, což je trochu děsivé, ale úžasné zároveň.”

Zásadním rozhodnutím pro autentičnost filmu bylo natáčet v Sieně, dalším starobylém italském univerzitním městě. V knize hraje prostředí důležitou roli pro pochopení případu Meredith Kercherové a to zejména v souvislosti s moderní mediální invazí a starým městem ponořeným do tradic.

Nadeauová podotýká: “Siena se velmi podobá Perugii. Je to zajímavé město a samo o sobě je postavou ve filmu. Úzké, temné uličky - mají středověký půvab, fungují jako skvělá kulisa, ale také jako prostředek pro posun děje. Všechny tyto věci, které jsou tak krásné, zároveň působí zlověstně. Myslím, že to je důležité pro příběh, jako je tento. Ve filmu to samozřejmě plní mnohem větší funkci než jen jako samotné pozadí, stejně jako Perugia byla něčím mnohem víc, než jen kulisou.”

Delevingneová s tím souhlasí. “Je to staré město ponořené do historie, ale při tom nabírá tolik různých tváří. Za denního světla je nádherné - stačí se rozhlédnout po té úžasné krajině. Ale v noci se může zdát temné a zlé, velmi tiché a děsivé. Má mnoho různých podob a myslím, že to odráží Thomasovy nálady a snění.”

Tato lokace je důležitá, protože Toskánsko bylo kdysi domovem básníka Dante Alighieriho, jehož mistrovské dílo *Božská komedie* ze 14. století Thomase inspirovalo a dodává filmu neoficiální třídičnou strukturu: Peklo, Očistec a Ráj. V *Božské komedii* Dante používá první osobu, aby popsal svou cestu. Peklem a Očistcem ho provede básník Vergilius, Rájem pak Beatrice, Danteho životní láska, která tragicky zemřela velice mladá.

Hyams říká: “Tato inspirace přišla od Michaela. Je velmi sečtělý, ale nijak to nedává na odiv. Ví, že hned na začátku navrhoval, že by se mohlo použít paralel s Dantem a se slavnou větou z Pekla: ‘Kde v půli život náš je se svou poutí, procházet bylo mi tak temným lesem, že pravý směr jsem nemohl uhodnouti.’ A to se stalo silnějším a silnějším elementem, jak se scénář dále vyvíjel.”

Viragh vysvětluje: “Thomas není ten správný člověk, který by se měl tímto případem zabývat, což je vždy dobré pro drama. Je příliš křehký. Máme tu vypravěče, který se zoufale snaží najít způsob, jak odvyprávět příběh, který odvyprávět nelze. Který nemá rozřešení. To nás vedlo k alegorii s využitím Danteho, který se stal dalším vypravěčem, zápasícím se světem, vesmírem a životem.”

Winterbottom se přidává: “Thomas začne číst Danteho *Božskou komedii* i *Nový život* a uvědomí si, že může použít Danteho a proměnit tento až příliš konkrétní příběh v něco univerzálního.”

Brühl souhlasí, že Thomasova fascinace Dantem dávala smysl. “V tomto filmu se najde tolik různých stylů,” říká. “Jsou tu momenty, které hraničí s dokumentem, pak tu jsou zlé sny mé postavy, mají velmi poetický tón. Thomas dělá film, který se v jeho hlavě proplétá s Danteho světem a s jeho *Božskou komedií*, takže v noci se to všechno v jeho snech pomíchá. Dokonce i některé postavy, jako je například Simone, se

ocitnou v těchto nočních mýrách ovlivněných Dantem. Vidíte, jak se pomalu a postupně zhoršují a zhoršují a moje postava trpí, částečně proto, že je v krizi, ale také proto, že se ztrácí v divném světě Toskánska, je cizincem mezi všemi novináři.“

Delevingneová říká: “Danteho cesta peklem a doprovod Beatrice, se zcela odráží v Danielově cestě. Thomas se ocitne ve svém vlastním pekle a je z něj vyveden mnoha různými faktory, jedním z nich jsou vztahy. Na konci filmu mu dám kopii Danteho *Nového života*, což je příběh o lásce. Řeknu mu, ať se nedívá na tento příběh z pozice hněvu. Je to příběh o lásce.”

ČÁST ŠESTÁ: ZÁVĚR

Ačkoliv její kniha zaujímá velmi odlišný pohled na vraždu Meredith Kercherové, dokonce zachází tak daleko, že nabízí svou vlastní hypotézu o sledu událostí, Nadeauová respektuje fakt, že snímek S TVÁŘÍ ANDĚLA (obrácený titul její knihy *Angel Face*) se dívá na případ jinak.

“Michael je tím pravým člověkem, který může odvyprávět tento příběh, protože mu opravdu záleží na jeho postavách,” říká, “mnohem více než na samotném příběhu. Pravdivě vykreslí jejich zápas. Není to o tom, že postavy ve filmu vypadají jako ty skutečné; jde o to, aby zažily stejné pocity, kterými skutečné postavy prošly. Myslím, že Michaelův pohled na tuto kauzu byl od samého začátku velmi citlivý, jednalo se o ztrátu dcery, ať už se jednalo o smrt Meredith Kercherové nebo uvěznění Amandy Knoxové. Sám je otcem a tento film je jeho osobním pohledem na význam otcovství, na to, co znamená mít dceru.”

Stejně jako Nadeauová i Kate Beckinsaleová souhlasí, že emocionální paleta tohoto snímku je důležitější než detektivní zápleťka příběhu, který tolik rezonoval v médiích. “Myslím, že otázky, na které se film ptá a nachází nebo nenachází na ně odpovědi, jsou opravdu zajímavé,” říká. “Ve filmu se neobjeví názor, kdo to udělal. Určitě bych se nechtěla podílet na snímku, který by tuto událost jen převyprávěl a zlehčil. To by bylo falešné a divné.”

“V tomto filmu hraje samotný případ sekundární roli v porovnání s pohledem na to, jak lidé na takový případ reagují - jak na něj reagují novináři, ostatní svět a jak na něj reagujeme my, jako lidské bytosti. Všechny skutečnosti, které tento případ učinily v očích veřejnosti tak přitažlivým, se v tomto filmu řeší; ne detaily samotného případu.”

Nadeauová dodává: “Lidé si pravděpodobně myslí, že tento film je o soudním procesu a případu vraždy, ale ve skutečnosti je to mnohem složitější. Je to film, který se opravdu zabývá povahou žurnalistiky i povahou filmu a jejich významem.”

Stejně jako bližší pohled na přístup novinářů k případům jako je tento i Winterbottomův film vyvolá otázku

nad zpravodajstvím o trestné činnosti v dnešní digitální době. “Dnes se toho můžete o lidech tolik dozvědět,” říká Viragh. “V tomto případě se obžalovaní dozvídali o svém životě z internetu. Mnoho nápadů v tomto filmu vzešlo z našeho původního výzkumu s ohledem na nynější propojenost světa, prostřednictvím sociálních médií a všeho, co se stalo od války v Iráku; což bylo poprvé, kdy bylo podáváno 24 hodinové zpravodajství o jedné události. Od té doby se zpravodajství nechalo ovlivnit sociálními médii - lidé se chovají jinak online, než by se chovali v přítomnosti ostatních. Etiketa vztahů se uvolnila.”

Nadeauová souhlasí s tím, že moderní média jsou z části důvodem, proč vražda v Perugii zaplnila titulky novin po celém světě. “Byli jsme tím překvapeni jako všichni,” říká. “Myslím, že v mnoha ohledech každý přemýšlel, jakou hodnotu měla reportáž o tomto případu. Co nás přiměje uchopit tragický příběh jedné ženy, která byla zavražděna a tragický příběh druhé ženy, která byla z trestného činu usvědčena a pak propuštěna? Je to proto, že žijeme v bulvární kultuře? Je to způsobeno nutností neustále zaplňovat každodenní zpravodajský koloběh?”

Pro Daniela Brühla byla jeho role obzvláště zneklidňující, vzhledem k tomu, že na veřejnosti stále rezonují dozvuky propuštění Amandy Knoxové a mluví se o její extradici. “Bylo velmi zvláštní zapojit se do projektu, který je tak aktuální; vypovídá o událostech, o kterých si každý den můžete přečíst v novinách. Ale tohle není jednoduchý film plný klepů; namísto toho vyprávíme velmi zajímavý příběh člověka, který se nachází uprostřed tohoto šílenství, člověka, který je jeden z nás, někoho, kdo neví, co si má myslet a na kterou stranu se má postavit.”

Film S TVÁŘÍ ANDEĚLA se více zaměřuje na soudní proces, než na vyšetřování vraždy. Soudní proces je také o vyprávění příběhů. “Pokud dojde na porotu,” říká Winterbottom, “máte v Itálii skupinu 6ti lidí (v Británii 12ti) a nakonec je na nich, aby rozhodli, kterému příběhu uvěří. Některé případy jsou velmi jasné a není problém se rozhodnout. Ale je tu samozřejmě spousta případů, kdy to není tak snadné rozhodnutí. A já si nemyslím, že to je typické pro italský soudní systém. Pokud jedna osoba říká jednu věc a ta druhá říká něco jiného a k tomu spousta faktů, které situaci nijak nevyjasňují, na konci je to pouze domněnka, nebo ne? Rozhodnete podle toho, co je více přesvědčivé. A na základě toho, někdo půjde do vězení, nebo ne.

“To je součást italské justice, ale je to součást každé justice a je to vlastně součástí demokracie. Je to o vyprávění příběhu a hlasování poroty.”

Ale dotkne se film opravdu chorobné posedlosti násilnou trestnou činností, jakou vykazuje dnešní společnost? “Dospějeme k závěru, proč jsme tím tak fascinováni?” přemítá Winterbottom. “Ne, to si nemyslím. Protože jedna z myšlenek, o které se ve filmu mluví, a je to jedna z věcí, o které s námi všichni skuteční novináři diskutovali, je, že jsou si dobře vědomi, že když píšou o vraždě, nepojednávají o tragédii, kdy je někdo zabit, nebo co to musí představovat pro rodinu oběti. Píší o tom, co se nejlépe prodává: kdo

to udělal, co se stalo, krvavé, senzační detaily.

“Otázka života a smrti je důležitá, proto bychom se měli zamyslet nad jejím významem. Ale když čteme o zločinu, bohužel tak neuvažujeme. Hlavní myšlenka - někdo byl zavražděn, někdo přišel o milovaného člověka - se ztrácí ve všech ostatních věcech.”

Jak říká producentka Melissa Parmenterová: “Potíž je v tom, že se nikdo nechce dívat na tragédii. Chceme vidět všechny ty věci kolem, ale ne tragédii samotnou, protože to je příliš hrozné.”

“Thomas se snaží najít způsob, jak se s případem vypořádat a dostává se k tomu, o co jsme se snažili i my. Chtěli jsme ukázat význam a potřebu lásky,” říká Winterbottom.